

SLUTRAPPORT 2022

VÄRMLAND»INTEGRERAR

Innehållsförteckning

Sammanfattning av projektets genomförande	2
Mål, delmål och målgrupp.....	3
Övergripande projektmål	3
Projektets målgrupp	3
Projektets mål	3
Projektets delmål	3
Genomförd projektverksamhet.....	3
Arbetsätt/genomförande	3
Projektets resultat, mål och indikatorer	5
Framtaget materialet ”Känn Dig Själv! - Vuxen”	5
Projektets mervärden och lärdomar	12
Projektets resultat och nytta för målgruppen.....	15
Utvärdering.....	16
Långsiktigt införlivande	17
Spridning och synlighet	18
Arbetet i projektkontoret/Värmlands projektparaply	19
Övriga kommentarer	19

Sammanfattning av projektets genomförande

Projektmål: "Förbättra målgruppen TLM:s familjeliv, öka medvetenheten om jämställdhet samt öka integrationen i Värmland."

Målgrupp: Vuxna tredjelandsmedborgare, TLM, d.v.s. personer som varken har svenskt medborgarskap eller medborgarskap i något av övriga EU-länder.

Projektet har tagit fram materialet "Känn Dig Själv! – Vuxen" som ökar kunskaper inom fyra teman: *Kropp och hälsa, Jämställdhet, Föräldraskap och viktiga vuxna samt Leva Tillsammans*. Materialet består av en låda som innehåller övningar och stödmaterial.

Materialet:

- ✓ kan användas i grupp och individuellt
- ✓ bygger på diskussion i stället för information,
- ✓ har bildstöd och ett enkelt språk
- ✓ upplevs med flera sinnen
- ✓ gör att deltagarnas inflytande ökar och de bidrar aktivt med olika perspektiv
- ✓ innehåller samtal om normer och öppnar upp för att prata om ämnen som annars kan vara svåra diskutera.

"En del grejer som är skam hos oss utrikes födda, men med hjälp av materialet var lätt att prata om."

Cirkelledare, föreningen Tillsammans i Karlstad

Känn Dig Själv! – Vuxen "gör det enkelt att prata om svåra saker" och upplevs fördjupa kunskap och öka möjligheterna till medvetna val. Materialet ger ökad kunskap som underlättar familjeliv, integration och ökar möjligheter att kombinera föräldraskap och arbete. Ökad samverkan mellan verksamheter som möter målgruppen (såväl kommunala som ideella) och möjligheten att använda materialet till fler målgrupper är exempel på mervärden från projektet.

Materialet är utvecklat och testat tillsammans med målgrupp och personal som arbetar med målgruppen (personal i Karlstads och Kristinehamns kommun, Föräldrastödet i Värmland, Region Värmlands hälso- och sjukvård samt ideella aktörer såsom Igitego och Tillsammans i Karlstad). 54 personer har fått utbildning i materialet som nu används i ett flertal verksamheter däribland SFI (Vuxenutbildningens Svenska För Invandrare), familjecentraler, ideella föreningar och kommuners socialtjänst, integrations- och arbetsmarknadsenheter. Fortsatt förvaltning av materialet, efter projektets slut, sker hos Karlstads kommun. På Värmlands projektparaplys hemsida finns kontaktuppgifter och en film om materialet: <https://varmlandsprojektparaply.se/projekt/varmland-integrerar/>.

Projektperiod: 2021-03-01 – 2022-12-31

Mål, delmål och målgrupp

Övergripande projektmål

Ökad integration för målgruppen TLM i Värmland.

Projektets målgrupp

Vuxna tredjelandsmedborgare (TLM).

Projektets mål

Förbättra målgruppen TLM:s familjeliv, öka medvetenheten om jämställdhet samt öka integrationen i Värmland.

Projektets delmål

- Delmål 1: STÖD. Förbättrat stöd till målgruppen TLM om kropp & hälsa, jämställdhet, föräldraskap och samlevnad i Värmland.
- Delmål 2: SPRIDNING AV KUNSKAP. Spridning av utvecklad metod/arbetssätt om kropp och hälsa, jämställdhet, föräldraskap och samlevnad
- Delmål 3: SAMVERKAN. Samverkan mellan deltagande kommuner och samverkansaktörer kring projektets utarbetade metod

Genomförd projektverksamhet

Arbetssätt/genomförande

I projektet har två kommuner medverkat med projektpersonal: Karlstad och Kristinehamns kommun. Förutom personal som varit finansierade i projektet har även andra samverkansaktörer varit delaktiga i att testa, utveckla och utvärdera materialet i sina ordinarie verksamheter. Bl.a Region Värmlands Asyl- och flyktinghälsa, Föräldrastödet i Värmland, Länsstyrelsen i Värmland samt ideella föreningar (Tillsammans i Karlstad och Igitego). Projektledare har ansvarat för samordning och genomförande av projektet, organisera erfarenhetsutbyte och sett till att uppsatta mål och indikatorer följts. Projektet har även haft administratör och ekonom som haft tätt samarbete med projektledare och deltagande kommuner.

Efter projektets uppstarts dag genomfördes åtta workshops med projektpersonal och samverkansaktörer, två workshops per tema. Respektive tema inleddes med en inspiration/föreläsning kring temat och sedan fick deltagarna diskutera i grupper: Vad behöver målgruppen veta inom temat? Vilket material använder vi idag? Vilket material vet vi finns? Vad behöver vi skapa för material? o.s.v. Två av temaområdena har under arbetets gång bytt namn. "Föräldraskap" bytte till "Föräldraskap och viktiga vuxna" för att kunna diskutera t.ex. barnkonventionen med de i målgruppen som inte har egna barn, men som trots det kan ha en viktig funktion i något barns liv. "Samlevnad" byttes till "Leva tillsammans" för att kunna bredda innehållet ytterligare och kunna innefatta även andra relationer än just en kärleksrelation.

Tidigt i processen framkom att det var viktigt att materialet och upplägget skulle vara flexibelt för att kunna anpassas utifrån olika verksamheter och uppdrag samt en flexibilitet kring ex grupp/enskit. Det var även viktigt att materialet skulle inbjuda till diskussion och reflektion, mer än information. Personalens erfarenheter var att målgruppen har fått mycket information, men det saknas tillgänglighetsanpassat material för att diskutera och reflektera.

På grund av rådande pandemin kunde inte de planerade workshopsen genomföras på plats utan genomfördes digitalt vilket fungerade på ett bra sätt, med både storgrupp och indelning i smågrupper osv. Till vissa tillfällen kördes fysiskt material ut och levererades till deltagarna innan workshopsen.

Efter vårens workshops påbörjades arbetet med att ta fram prototyper för respektive tema utifrån den kunskap och de utvecklingsbehov som framkommit. Till varje tema utarbetades en handledning med upplägg för materialet, fakta kring ämnet samt upplägg och information kring övningar kopplade till dessa. Prototyp för respektive tema lanserades med några veckors mellanrum under hösten 2021. En genomgång av materialet och dess övningar, syfte, tillvägagångssätt presenterades till varje område med projektpersonal och samverkansaktörer innan de sedan fick testa och utveckla materialet tillsammans med målgruppen i ordinarie verksamheter. Utvärderingsprotokoll delades ut till projektpersonal och samverkansaktörer där de tillsammans med målgruppen och annan personal fick utvärdera materialet och de övningar som testats, hur det fungerar, vad som behöver ändras osv. Till respektive tema gjordes sedan en utvärderingsworkshop för vidare diskussioner, feedback och ändringsförslag.

Efter genomförda utvärderingsworkshops gjordes justeringar utifrån de utvärderingar och den feedback som inkommit från personal och målgrupp. Materialet justerades och skickades till personal för feedback på ändringar samt hjälp med vissa justeringar. Detta för att involvera och göra materialet så målgrupps- och verksamhetsanpassat som möjligt. Den omarbetade prototypen presenterades med en grundlig genomgång och gick sedan ut för en ny testomgång i ordinarie verksamheter. Efter en period av testning och utveckling i ordinarie verksamheter gjordes en sista workshop där materialet utvärderades och vissa mindre ändringsförslag presenterades.

När materialet var färdigutvecklat genomfördes tre utbildningstillfällen i materialet till personal i länet. Utbildningsdeltagarna har kommit från olika verksamheter såsom: Karlstads kommun, Kristinehamns kommun, Storfors kommun, Hagfors kommun, Arvika kommun, Eda kommun, Folkuniversitetet, Röda Korset, Studieförbundet Vuxenskolan, Asyl- och flyktinghälsan m.fl. Professioner som deltagit har varit bla: SFI-lärare, Arbetskonsulent, psykolog, kurator, bovärd, familjebehandlare, socialsekreterare, behandlingsassistent, asylsjuksköterska, språkstödjare, lärare, verksamhetssamordnare m.fl. Vid utbildningstillfällena gjordes en genomgång av materialet, dess övningar, syfte, tillvägagångssätt och vissa övningar testades i smågrupper. Projektpersonal och samverkansaktörer som medverkat i processen deltog på utbildningen och agerade som samtalsledare vid testning av övningar, samt bidrog med tips och egna erfarenheter av att arbeta med materialet.

Tidigt i projektet påbörjades ett samarbete mellan föreningen "Tillsammans i Karlstad" och Tummen (familjecentral i Karlstad) utifrån projektet vilket var mycket positivt för målgruppen och för projektets genomförande. Denna samverkan fortsätter även efter projektets slut.

Bilder och bildstöd är något som genomsyrat övningarna och målet var att använda så neutrala och könsneutrala bilder som möjligt. Stort arbete har också gjorts på att anpassa bilder och ordkort utifrån förförståelse, kulturella tolkningar osv. Där har målgruppens delaktighet varit av stor vikt. Att materialet ska kunna användas i många olika verksamheter med olika uppdrag krävde flexibilitet i materialet. Det ställde också krav på att materialet skulle kunna anpassas utifrån vilken målgrupp personalen möter.

För att öka tillgängligheten i materialet utifrån språk översattes vissa övningar så att målgruppen med hjälp av QR-kod kunde få texten uppläst från svenska till ex kurdiska. Dessa översättningar gjordes på ett flertal olika språk inför testperiod. Efter utvärdering av personal och målgrupp framkom att det inte fanns något behov av QR-koder då materialet var lätt att förstå ändå. Målgruppen använde egna tekniska lösningar för översättning genom sina mobiltelefoner och hjälpte varandra att förklara. Då inget behov av QR-koder fanns beslutades att arbetet med QR-koder inte skulle fortsätta.

Projektet startade under pågående pandemi vilket medförde att workshops och möten fick genomföras digitalt. Att möten skett digitalt har varit positivt då fler har kunnat vara med på mötena ex samverkansaktörer osv då det spar tid med digitala möten. De tekniska lösningarna har fungerat bra och situationen innebar att deltagarna automatiskt fick tänka och arbeta kring hur materialet skulle kunna anpassas för att kunna fungera både digitalt och på plats. En lösning på de digitala mötena var ex att material kördes ut och levererades inför och efter workshops. I perioder var läget ansträngt med olika restriktioner vilket gjorde att det ibland var svårt att testa/utveckla materialet tillsammans med målgruppen då personal var beordrade att arbeta hemifrån och verksamheterna inte tillät arbete i grupp i samma utsträckning. Trots detta har alla teman utvärderats och testats av både personal och målgrupp och viktig feedback har lämnats in. Situationen bedöms inte ha påverkat utfallet av projektets planerade arbete.

Projektets resultat, mål och indikatorer

Nedan följer en beskrivning av uppsatta mål och de resultat som projektet uppnått.

Framtaget materialet "Känn Dig Själv! - Vuxen"

Målet för projektet var att ta fram ett verktyg (material och metod) för att öka kunskaperna hos målgruppen inom fyra teman: Kropp och hälsa, jämställdhet, föräldraskap och samlevnad. Projektet har tagit fram ett material som innehåller de fyra temaområdena samt stödmaterial, allt förpackat i en låda. Material finns också att tillgå digitalt.

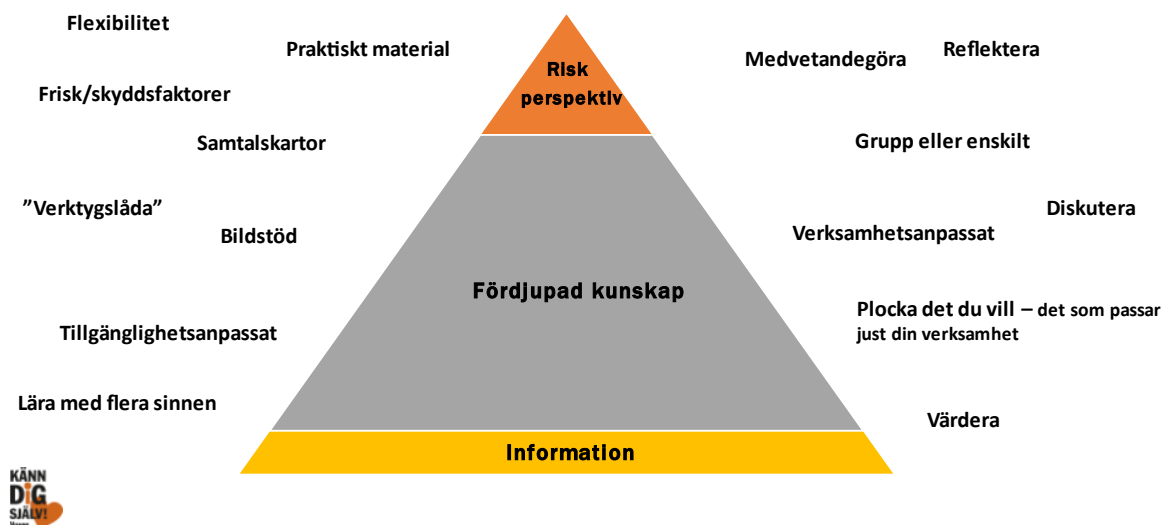

”Nu har vi ett färdigt material vi kan börja jobba med direkt. Vi behöver inte skapa något nytt, eget.”

Personal hos samverkansaktör

Materialet är en verktygslåda, någon sa ”-En goodiebag!”, som kan anpassas efter olika förutsättningar och behov bland individer och grupper som personal möter och det uppdrag de har i din verksamhet. De behöver inte använda materialet i någon särskild ordning och de behöver inte heller använda allt material. De kan plocka ut de övningar och det material som passar dem, deras målgrupp och verksamhet.

Materialets utformning och innehåll

På Värmlands projektparaply hemsida finns en film som berättar om materialet:

<https://varmlandsprojektparaply.se/projekt/varmland-integrerar/>

Nedan följer en kort beskrivning av innehåll i materialets fyra teman. Till varje tema följer en handledning, övningslådor med kort och annat material samt beskrivningar av hur övningarna kan användas. Varje tema innehåller situationshanteringar och kan kompletteras med stödmaterial såsom scenariobilder, känslbilder, stödfolder, samhällskontakter, tipslista och en koppling till de globala målen. Materialet är utformat för att skapa diskussioner och reflektioner som ökar människors möjligheter att göra medvetna val. I handledningarna finns introduktion till ledaren, förslag på förberedelser och upplägg, lite kort om normer, normkritik och respektive tema.

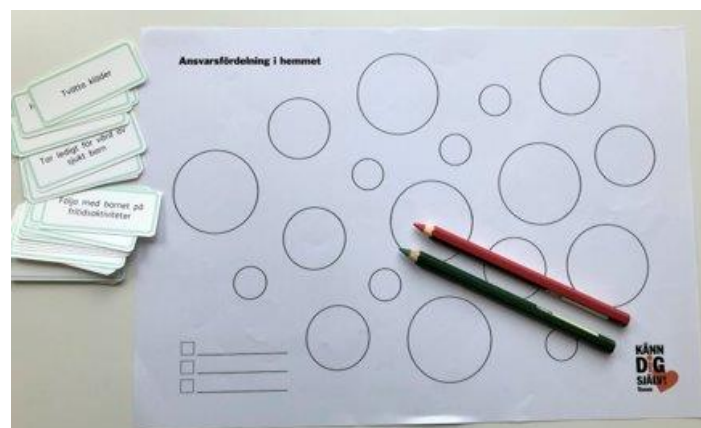
Föräldraskap och viktiga vuxna

Temat syftar till att öka förståelsen kring vuxnas roll och ansvar för barn och unga. I temat finns olika övningar såsom begreppsövningar, övningar som ökar förståelsen för barnkonventionen, diskussionsövningar såsom "Vad behöver barn?" och övningar om föräldrars och vuxnas förväntningar på barn och unga.

Jämställdhet

Temat syftar till ökad förståelse och kunskap kring jämställdhet. I temat finns olika övningar såsom begreppsövningar och övningarna "Kvinnligt och manligt", "Ansvarsfördelning i hemmet" och övningar om förväntningar på kvinnor/tjejer, män/killar.

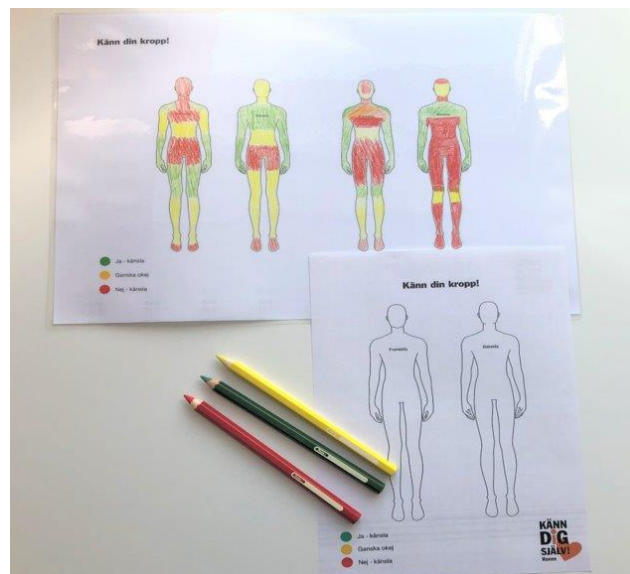

förståelsen för hur olika familjer och relationer kan se ut och diskussionsövningar såsom "Vad är viktigt i en relation?", "Vad hör till en relation?" och om olika typer av våld.

I övningen "Känn din kropp" ska deltagaren genom att i olika färger rita upp kroppen visualisera och diskutera kring den egna och andras kroppsintegritet och hur denna kan förändras beroende på situation och relation.

Förbättrat stöd till målgruppen om jämställdhet, föräldraskap, kropp och hälsa samt samlevnad

Materialet är tillgänglighetsanpassat på olika sätt. Anpassningar består bl.a. av bildstöd, förenklat språk och att lära med flera sinnen. Exempel på material för lärande med flera sinnen är den torso och de lermodeller av kön samt kön omskurna i olika grad som finns i lådan. Utöver dessa finns t.ex: Känslskalor, Känslkort, Scenariobilder och ett preventivmedelspaket.

Samtal om normer återkommer i alla teman och startar dialog kring normbrytande ämnen som annars kan vara svåra diskutera.

"Svåra ämnen smyger sig in naturligt."

Projektmedarbetare

Upplägget gör att deltagarnas inflytande över vad som behöver diskuteras ökar och de bidrar genom övningarna aktivt med olika perspektiv.

"Tips och fler perspektiv kommer från deltagarna i diskussionerna."

Projektmedarbetare

Den visuella, enkla formen bidrar till ökad förståelse och en mer aktivt inkluderande dialog.

"Det blir mer verkligt när man har ett kort att prata kring. Det blir inte lika flummigt."

Projektmedarbetare

Materialet är uppbyggt så att det upplevs med flera sinnen, vilket ökar förståelse och stärker personer som har svårigheter med språk eller inläring.

"Det är bra variation, allt från känslor till information."

Cirkelledare, föreningen Tillsammans i Karlstad

Materialets utformning som bygger på diskussion i stället för information leder till fördjupning och vidare diskussioner kring projektets temaområden.

"Det är ett dialogmaterial och inte ett föreläsningmaterial. Det finns inga pekpinningar."

Projektmedarbetare.

Materialet har ett enkelt språk, men innehåller för respektive tema viktiga begrepp. Svåra ord kan översättas tillsammans och diskuteras. Begreppen är centrala för ökad kunskap och för den autonomi som eftersträvas som en del i att öka möjligheterna till integration. I kontakt

med vården kan det t.ex. vara bra att kunna vissa grundläggande begrepp, både för att kunna förstå information som vården ger och för att kunna förklara hälsotillstånd m.m.

”Det är lätt svenska. Vissa ord översätter vi tillsammans.”

Cirkelledare, föreningen Tillsammans i Karlstad

Utvärderingen av materialet visar att både målgruppen och personal som arbetar med målgruppen upplever att materialet ger ett förbättrat stöd inom projektets teman. Materialet upplevs fördjupa kunskapen och ge möjlighet att göra medvetna val.

”Det är roligt! Det är då det fastnar liksom”

Deltagare

Handledningar till materialet har tagits fram

Handledningar finns till respektive tema. De innehåller information till ledaren om temat, om saker som kan vara bra att tänka på i arbetet med övningarna, om förberedelser m.m. Ledaren introduceras genom frågor för självreflektion som gör hen medveten om egna normer och värderingar kring temat, t.ex. ”Signalerar jag till människor runt omkring mig att de kan prata med mig om normbrytande ämnen?”, ”Vilka normer har jag själv erfarenhet av att bryta?” eller ”Vilka normbrott brukar jag själv reagera på?”. Alla övningar med instruktioner samt bilder på materialet finns i handledningen. I handledningen visas också stödmaterial som kan komplettera övningen för att öka tillgängligheten eller ge övningen ytterligare en dimension. Handledningen innehåller också tips om fördjupning i temat.

Målgruppen har deltagit i framtagande och testande

Projektet har arbetat med delaktighet. Åsikter om behov hos målgruppen och personal som möter målgruppen har lyssnats in och styrt utformning och innehåll. Delaktighet har präglat arbetet även när projektet påverkades av den pandemi som pågått. Projektet har trots restriktioner lyckats driva en process med att samskapa materialet.

”Ni har varit väldigt lyhörda!”

Projektmedarbetare

Samskapande har skett via digitala möten, vid möten där material först körts ut för att sedan arbetas igenom tillsammans digitalt, testning i mindre grupper och mot projektets slut då pandemins restriktioner avtog även i större grupper. Sammantaget har projektet haft 56

workshops och testtillfällen för utvecklandet av materialet. 110 unika individer har på olika sätt varit delaktiga i framtagande och testning.

Materialet har spridits

Spridning har skett vid informationstillfällen (fysiskt och digitalt) samt tre utbildningsdagar. Sammanlagt har över 700 personer nåtts av information. Spridning har också skett via sociala medier, hemsida, vid konferens för annat projekt och i tidningsartikel.

”Vill passa på och både berömma och tacka för presentationen av materialet idag. Vilket gediget arbete de har fixat fram. Här hemma i Åmål satt vi o tänkte : det är bra, o det måste vi ha ,o det o det 😊”

Personal i AMIF-finansierade projektet Yrkesväg

Vid projektets utbildningstillfällen har 54 personal deltagit. Deltagarna har kommit från olika verksamheter såsom kommuner, ideella aktörer, studieförbund och hälso- och sjukvård.

”Det är roligt nu när man kan se att folk jobbar med materialet... Och varje gång är det nya samtal!”

Projektmedarbetare

Projektets mervärden och lärdomar

Ökad samverkan

I arbetet med att utveckla och testa materialet har olika aktörer samverkat. Denna arrangerade samverkan har över tid utvecklats till en bestående samverkansform. Personal från familjecentraler och SFI samverkar nu t.ex. i gruppverksamhet och arbetar med materialet tillsammans med ledare från ideella föreningar.

”Det har blivit mer samverkan med andra.”

Projektmedarbetare

”Vi på Tillsammans i Karlstad jobbar nu med materialet tillsammans med SFI.”

Cirkelledare, föreningen ”Tillsammans i Karlstad”

Att lära tillsammans och ha kul är en framgångsfaktor

Materialets kreativa och lekfulla utformning har gjort att arbetet med temaområdena varit intressanta och roliga för såväl målgrupp som personal. Materialet upplevs lättanvänt och inte för krävande för vare sig ledare eller deltagare.

”Eleverna på SFI frågade oss om vi kunde komma varje vecka. De tyckte det var kul fast det var svåra ämnen att prata om.”

Projektmedarbetare

De som arbetat med materialet upplever att alla som deltar lär sig något nytt, varje gång. Både personal och deltagare får nya perspektiv utifrån varje unik diskussion. Diskussionerna berikar temat och skapar gemensamt lärande.

”Arbetet i projektet har gett mig, som personal, påbyggnad av kunskap. Materialet har gett mig styrka att prata om svåra ämnen.”

Projektmedarbetare

”Jag är mest stolt över att det är ett dialogmaterial. Dialoger gör att missförstånd kan lösas upp.”

Projektmedarbetare

Då materialet bygger på att lära tillsammans upplever också många att det ställer mindre krav på ledarens grundkunskaper om ämnet. Däremot behöver ledaren göra en inventering av vilka samhällsaktörer som finns att vända sig till.

”Materialet gör att vi kan prata om svåra saker och även om de saker jag inte kan så mycket om.”

Projektmedarbetare

Flexibiliteten i materialet gör det enkelt att använda

Flexibiliteten i materialet lyfts av personal som pekar på att det är bra att det inte är så styrt och inte kräver större förarbete. Om det finns utrymme eller behov kan personal enkelt ta fram något ur materialet och sätta i gång diskussioner. Denna flexibilitet och enkelhet ökar sannolikheten att materialet används oftare och av fler.

”En del av storheten i materialet är att man kan plocka delar som passar här och nu. Det blev ett väldigt flexibelt material.”

Stygruppsmedlem

De utmaningar som materialets teman arbetar med är inte unika för Värmland. Materialet har ett europeiskt mervärde, bäring på och kan spridas på EU-nivå och nationellt. Materialet arbetar aktivt med EU:s gemensamma värden om människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet och mänskliga rättigheter. Materialet underlättar integration genom att ge människor fördjupad kunskap som skapar möjligheter att göra medvetna val. Diskussioner som kommer upp i arbetet med materialet väcker frågor. Vad innefattar värdegrunden (förutom respekt för samhällets lagar)? Materialet kan vara en del i arbetet att skapa integration utan att mångfald går förlorad och bidrar till ambitionen i AMIF:s nationella program genom att bl.a. bidra till processer för integrering, som är anpassade efter målgruppens behov och ökar möjligheten att etablera sig. Projektet har bidragit till utvecklad samverkan mellan samhällsaktörer med ansvar för målgruppens integration där insatserna är anpassade efter målgruppens behov på grupp- och individnivå som stöttar och stärker målgruppens etablering, i enlighet med nationella programmet. Materialet är målgruppsanpassat och lyfter såväl arbetsmarknadsperspektiv som hälso-, jämställdhets- och föräldraperspektiv, vilka alla är en viktig del i integrationsprocessen. Materialet ger ökad kunskap som underlättar familjeliv, integration och ökar möjligheter att kombinera föräldraskap och arbete. Projektet har ökat samverkan mellan verksamheter som möter målgruppen (såväl kommunala som ideella).

Projektets resultat och nytta för målgruppen

Projektets har tagit fram ett material som genom diskussion och reflektion ökar och fördjupar kunskaper hos målgruppen inom fyra teman: Kropp och hälsa, Jämställdhet, Föräldraskap och viktiga vuxna samt Leva tillsammans. På längre sikt kan detta bidra till att förbättra målgruppen TLM:s familjeliv, öka medvetenheten om jämställdhet och öka integrationen.

”Det är en rättighet, en demokratisk fråga, att kunna lite om sin kropp.”

Projektmedarbetare

”En del grejer som är skam hos oss utrikes födda, men med hjälp av materialet var lätt att prata om.”

Cirkelledare, föreningen Tillsammans i Karlstad

Materialet lyfter även ämnen som upplevs skamfyllda för delar av målgruppen (och även för personer i andra målgrupper). Genom att fler verksamheter kan lyfta dessa ämnen så öppnas det upp för fortsatt dialog och fler människor som upplever skam eller skuld kan våga söka stöd.

”Deltagarna får en chans att reflektera över sig själva.”

Projektmedarbetare

I verksamheterna möter personal också personer som begränsar andra genom sitt sätt att vara. I materialet får personal hjälp att genom dialog göra dessa personer medvetna om hur deras sätt att agera kan begränsa andra, och att finns fler sätt att se på och agera i olika situationer. Arbetet med att motverka begränsande normer är ett långsiktigt viktigt arbete.

”Jag är mest stolt över att materialet öppnar upp för att prata om de här frågorna om HBTQI.”

Projektmedarbetare

Materialet har också ett arbetsmarknadsfokus vilket gör att t.ex. ansvarsfördelning i hemmet kan lyftas både som en jämställdhetsfråga och diskuteras utifrån möjligheterna att kunna ta och behålla ett arbete. Materialet ger målgruppen ökad kunskap och medvetenhet som underlättar familjeliv, integration och ökar möjligheter att kombinera föräldraskap och arbete.

”Vi är nöjda att vi fick med arbetsmarknadsfokus i både hälsa och jämställdhet.”

Projektmedarbetare

Materialets teman har varit angelägna för målgruppen att veta mer om och få diskutera kring. På längre sikt förväntas även målgruppens barn och kanske även släkt och vänner påverkas av den nya kunskap och medvetenhet som de som tagit del av materialet fått med sig.

”Viktiga ämnen som är lika viktiga i alla familjer.”

Cirkelledare, föreningen Tillsammans i Karlstad

”Materialet gör att jag ifrågasätter mina egna värderingar. Om jag börjar tänka så, så händer nog detsamma hos deltagarna.”

Projektmedarbetare

Utvärdering

Projektet har utvärderats och följts upp av externa utvärderare från WSP. Utvärderingen i sin helhet kan läsas i bilaga *”Utvärdering VI – Värmland Integrerar”*. Utvärderingen har i huvudsakligen skett med följande metoder: datainsamling, fokusgrupper och intervjuer.

Utvärderingsfrågor som har besvarats och resultatet av dessa:

- *Hur väl möter materialet och metoden behovet som finns hos TLM?*

I utvärderingen framgår att WSP bedömer att projektets metod och material väl möter det behov som finns bland målgruppen samt att det är tydligt att målgruppen fått möjlighet att uttala sig om materialet. Materialet anses tillgängligt genom övningar

med bilder, lermodeller m.m som gör det pedagogiskt, mer glädjefyllt samt gör det lättare att närma sig svåra eller tunga ämnen.

- *Hur väl möter materialet och metoden personalen inom de verksamheter som möter TLM? Är materialet/metoden verksamhetsanpassat?*

Av utvärderingen framgår att majoriteten av medarbetare som varit med i framtagandet av materialet samt de som deltagit i utbildningen av materialet finner det värdefullt för den egna verksamheten. Materialets flexibilitet ses som en styrka. Det har även funnits en betydande delaktighet i framtagandet från både personal och sakkunniga.

- *Hur sker spridningen av det utvecklade arbetssättet/metoden om kropp och hälsa, jämställdhet, föräldraskap och samlevnad?*

Spridning har skett bla. genom utbildningsdagar för att sprida kunskap om materialet samt möjliggöra för fler personer och verksamheter att använda det. Det har tagits flera olika initiativ till att sprida materialet i länet, men även utanför länsgränsen genom projektet Yrkesväg.

- *Hur sker samverkan mellan de deltagande kommunerna och samverkansaktörerna kopplat till projektets utarbetade metod?*

Vad gäller samverkan finns en hemvist klar hos Barn- och ungdomsförvaltningen i Karlstad och det har även upprättats en teams-plattform för utbyte om materialet. Att materialet blivit så väl mottaget samt att det finns ett politiskt beslut för långsiktig förvaltning både gällande organisation och erfarenhetsutbyte gör att WSP gör bedömningen att det bådär gott för fortsatt samverkan.

Slutsatser från utvärderingen:

- Ett material som möter ett reellt behov. Materialet fyller en lucka.
- Materialet är värdefullt för den tilltänkta målgruppen, men även för andra målgrupper.
- Projekt som genererat en behovsbaserad, flexibel och till synes välfungerande metod.
- De utmaningar som metoden adresserar är inte unika för Värmland. Den är därmed relevant att sprida även utanför länet, vilken riskerar att skapa svårigheter för Karlstads Barn- och ungdomsförvaltning att mäta med.
- Medskick till Funktionen för fonderna (FFF) AMIF: En större fråga är hur FFF AMIF kan bidra till att förvalta och främja fortsatt spridning av framgångsrika metodutvecklingsprojekt med relevans som sträcker sig bortom kommun- och länsgränser.

Långsiktigt införlivande

Vid årsskiftet kommer BUF (barn- och ungdomsförvaltningen) i Karlstad att ta över förvaltandet och vidareutvecklandet av materialet enligt politiskt beslut från oktober 2021.

Beslutet innebär att ett flertal verksamheter i Karlstads kommun ska involveras i arbetet med konceptet "Känn dig själv" där även projektets framtagna material "Känn dig själv! – Vuxen" ingår. Involverade verksamheter är bl.a. Karlstads Bostads AB, Vård- och omsorgsförvaltningen, Barn- och ungdomsförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen och Arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Fördjupningsdag för personal som gått utbildning i materialet kommer att hållas i regi av Barn- och ungdomsförvaltningen vid Karlstads kommun efter projektets slut. Karlstads kommun tar över förvaltning, fortsatt utbildning samt metodstöd. Information, film och kontaktuppgifter kring materialet finns tillgängligt, även efter projektets slut, via hemsidan för "Känn Dig Själv", www.skola.karlstad.se/kanndigsjalv, samt via Värmlands projektparaply hemsida, www.varmlandsprojektparaply.se. Ett nätverk/plattform för samverkan och fortsatt metodutveckling har upprättats genom ett digitalt rum där material finns att tillgå. I rummet finns information om materialet, en chattfunktion samt kontaktlistor för att deltagare ska kunna diskutera användande och utvecklande av materialet. Hemsidan och det digitala rummet förvaltas av Barn- och ungdomsförvaltningen vid Karlstads kommun.

Återkoppling till projektet från bl.a. styrgruppen har varit att uppbyggnaden av materialet gör att det blir hållbart under lång tid. Den samtalsbaserade formen med dialog och aktivt deltagande som grund gör materialet anpassningsbart.

Det AMIF-finansierade projektet Yrkesväg har valt att använda materialet till de kommuner som är intresserade och ska jobba med temaområdet "Mänskliga rättigheter, hälsokunskap och föräldraskapsstöd". Det innebär en spridning och införlivande även utanför länet.

Materialet används idag i flera verksamheter, såväl offentliga som ideella, i länet.

"Vi använder det varje dag på Språkcafé och Föräldracafé."

Cirkelledare, föreningen Tillsammans i Karlstad

Spridning och synlighet

Information om projektet, framgångsfaktorer och resultat har spridits på många olika sätt:

I chefsled och till politiker har spridning skett via central och lokal styrgrupp, arbetsgrupper, nätverk m.m. För spridning till allmänhet har projektet använt bl.a. Värmlands projektparaply hemsida (www.varmlandsprojektparaply.se), Instagram, LinkedIn, Karlstads kommuns intranät, och media. Information om projektet har spridits inom olika verksamheter och på konferenser.

Spridning har skett under hela projekttiden, men främst under den senare delen när materialet var färdigställt. Projektledare och projektmedarbetare har informerat om projektet och visat upp materialet både digitalt samt genom att besöka en mängd verksamheter där det

även funnits möjlighet att få testa materialet. Sammanlagt har över 700 personer nåtts av denna information. Spridning har även gjorts genom en spridnings- och informationsfilm kring projektet och materialet riktat till personal och verksamheter. I filmen medverkade både projektpersonal, samverkansaktörer samt målgrupp. Filmen har spridits i många forum bla. på Värmlandsprojektparaplys sociala medier (hemsida, Instagram, LinkedIn), Karlstads kommuns intranät mm.

Projektet och materialet har även uppmärksammats med en artikel i den regionala nyhetstidningen Nya Wermlands Tidningen 2022-11-24.

För att uppnå synliggörande av EU:s medfinansiering har projektet:

- Muntligt informerat om medfinansieringen vid sammankomster, konferenser samt till media.
- Inkluderat AMIF-loggan på allt material som publiceras inom ramen för projektet ex. Power Point-presentationer, deltagarlistor, epost-signatur, och övrigt material.
- Haft AMIF-loggan tydligt synlig på hemsidan www.varmlandsprojektparaply.se
- Använt #amif när bilder på projektet lagts ut på Instagramkontot "Värmlandsprojektparaply".
- Vid evenemang använt och tydligt visat upp den roll-up som hör till projektet där AMIF-logga och citat samt projektets logga tydligt visades.

Arbetet i projektkontoret/Värmlands projektparaply

Kommunikations- och spridningsarbete har gjorts via samordnande Värmlands projektparaply. Projektparaplyet har haft en samordnande funktion avseende styrning och redovisning av projektet för att se till att projektet och projektmedarbetarna arbetat mot uppsatta mål, redovisat enligt AMIFs krav och att upphandling skett i enlighet med LOU (lag om offentlig upphandling). Värmlands projektparaply har samordnat uppföljning och utvärdering av projektet samt projektgemensamma aktiviteter såsom projektmedarbetarträffar, workshops, erfarenhetsutbyte, och fortbildningsinsatser.

Övriga kommentarer

Det finns fortsatta utvecklingsbehov efter projektets slut på flera nivåer:

- ✓ Framtaget material kan vidareutvecklas och översättas till flera språk för att på så sätt kunna få spridning även i andra länder hos professionella som möter målgruppen i offentlig verksamhet och i ideella organisationer.
- ✓ Materialet och metoden har visat sig vara användbar på fler målgrupper och kan utvecklas för t.ex. unga, unga i målgruppen TLM och utrikes födda som varit längre i Sverige, men inte etablerat sig i samhället.
- ✓ Materialet och metoden kan utvecklas till att omfatta fler temaområden utifrån behov. Behovsområden som har identifierats är t.ex: droger och kriminalitet.

”Ett material man kan använda för alla.”

Styrgruppsmedlem
